

2 - Moje prawa w trakcie rozprawy sądowej

A) Gdzie odbędzie się rozprawa?

Rozprawa odbywa się przed sądem w Valletcie. W zależności od powagi przedstawionych zarzutów akt oskarżenia wnosi się do Sądu Pokoju orzekającego jako sąd karny, jeżeli jest on właściwy dla danego przestępstwa, lub do Sądu Pokoju orzekającego jako sąd śledczy, jeżeli przestępstwo nie podlega właściwości Sądu Pokoju orzekającego jako sąd karny.

Po zakończeniu postępowania przed Sądem Pokoju orzekającym jako sąd śledczy zapada decyzja, czy sprawę będzie rozpoznawał Sąd Pokoju orzekający jako sąd karny, czy Sąd Karny, tj. ława przysięgłych. W każdym przypadku sąd orzeka o winie oskarżonego, wydając wyrok skazujący na odpowiednią karę albo uniewinniający.

B) Czy zarzuty mogą ulec zmianie? Jeśli tak, jakie mam prawo do informacji w tym zakresie?

Tak, zarzuty mogą ulec zmianie. Co do zasady w takim przypadku, jeżeli zmiany są istotne, sąd przedstawia oskarżonemu nowe zarzuty i ponownie bada sprawę. Dowody przedstawia się ponownie, chyba że oskarżony odstąpi od tej czynności.

C) Jakie mam prawa w trakcie rozprawy?

Oskarżonemu, który stawia się przed sądem, przysługuje prawo do skorzystania z usług wybranego adwokata oraz, w przypadku braku środków finansowych, prawo do pomocy prawnej ze strony adwokata z urzędu. Może on również podjąć decyzję o samodzielnej obronie. Kolejnym przysługującym mu prawem jest domniemanie niewinności do czasu uznania za winnego przez sąd. Oskarżony ma prawo do skorzystania z pomocy tłumacza ustnego oraz do przesłuchania świadków oskarżenia, a następnie przesłuchania własnych świadków. Oskarżony ma również prawo do odmowy składania wyjaśnień w toczącym się przeciwko niemu postępowaniu.

(i) Czy muszę stawić się w sądzie? W jakiej sytuacji mogę być nieobecny na rozprawie?

Tak, każdorazowa obecność na rozprawie sądowej jest konieczna, ponieważ nasz system nie uznaje postępowań zaocznych. W przypadku braku możliwości uczestnictwa w rozprawie z powodu choroby, podróży lub z jakiegokolwiek innej przyczyny należy złożyć wniosek w sądzie za pośrednictwem swojego adwokata.

(ii) Jakie mam prawa w zakresie dostępu do usług tłumacza ustnego i do tłumaczeń pisemnych?

Jeżeli sędzia pokoju zna język, którym posługuje się świadek, może przetłumaczyć jego zeznania na język, w którym prowadzone jest postępowanie pisemne; w każdym innym przypadku lub na wniosek oskarżonego w rozprawie bierze udział przysięgły tłumacz ustny.

Czy mam prawo do adwokata?

Jednym z praw przysługujących oskarżonemu podczas rozprawy sądowej jest prawo do korzystania z usług wybranego adwokata na własny koszt lub adwokata wyznaczonego przez sąd z urzędu.

W przypadku braku środków na uiszczenie honorarium wybranego adwokata należy złożyć wniosek do sędziego rozpoznającego sprawę, który odnotuje go w aktach sprawy, albo do Maltańskiego Biura Pomocy Prawnej, które złoży wniosek o pomoc adwokata z urzędu w imieniu oskarżonego.

W postępowaniu uproszczonym sędzia rozpoznający sprawę po rozpoznaniu wniosku postanawia o przydzieleniu adwokata z urzędu dyżurującego w danym dniu.

W postępowaniu dowodowym lub karnym wnioski o przydzielenie adwokata z urzędu można składać do sędziego rozpoznającego sprawę, który przekazuje wniosek do Biura Pomocy Prawnej, które z kolei wydaje notę wskazującą przydzielonego oskarżonemu adwokata z urzędu. W przeciwnym wypadku oskarżony może zwrócić się do Biura Pomocy Prawnej o złożenie wniosku w jego imieniu. Nie ma możliwości zmiany adwokata z urzędu, chyba że występuje uzasadniona przeszkoda.

(iv) Jakie inne prawa procesowe powinienem znać? (np. przedstawienie podejrzanych przed sądem)

Każdy ma prawo powołać swoich świadków celem złożenia zeznań. Na świadka można powołać każdą osobę będącą w pełni władz umysłowych, chyba że podniesiono zarzut dotyczący jej kompetencji.

Więcej informacji na temat praw osób podejrzanych lub oskarżonych można znaleźć w art. 534A-534AG [kodeksu karnego oraz w rozdziale 9 Zbioru praw Malty](#). Poza wszystkimi informacjami przedstawionymi w odniesieniu do zatrzymania lub aresztowania osoby na każdym etapie postępowania karnego, osobie zatrzymanej lub jej adwokatowi należy udostępnić wszelkie dokumenty znajdujące się w posiadaniu policji, które odnoszą się do danej sprawy i mają istotne znaczenie z punktu widzenia skutecznego zakwestionowania zgodności z prawem zatrzymania lub aresztowania.

D) Kary, które sąd może orzec

W przypadku uznania oskarżonego za winnego sąd może orzec karę:

1. pozbawienia wolności;
2. izolacji;
3. zakazu sądowego lub
4. grzywny.

W przypadku uznania oskarżonego za winnego popełnienia wykroczenia sąd może orzec karę:

1. zatrzymania;
2. grzywny lub
3. nagany lub upomnienia.

Sąd może również nałożyć alternatywne kary, takie jak: nadzór kuratora, wyrok w zawieszeniu oraz obowiązek pracy na cele społeczne.

■ Ostatnia aktualizacja: 23/03/2023

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.